T072 BL 2 (138) Nói Rõ Phẩm Tạp Tụng Thứ Bảy-Phép Tắc Của Sa Di-Nêu Dẫn Về Phẩm Tạp Tụng Và Oai Nghi

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ
QUYEÅN 29
Phaàn 2: NEÂU DAÃN VEÀ PHAÅM TAÏP TUÏNG VAØ PHAÙP

OAI NGHI

NOÙI ROÕ PHAÅM TAÏP TUÏNG THÖÙ BAÛY

Laïi nöõa, khi Phaät du haønh taïi nöôùc Caâu-taùt-la, luùc aáy caùc Tyø-kheo caàm y baùt cuûa Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ ñi tröôùc, ra ngoài tuï taäp ôû ngoaøi coảng ñeå ñôïi thaày, vì sôï maát y chæ neân khoâng daùm ra khoûi cöông giôùi. Phaät bieát maø vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: - Ñaây laø caùc Tyø-kheo naøo maø ngoài tuï taäp nhö vaäy? Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc keå treân baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Ñaây khoâng phaûi laø rôøi y chæ. Ñôïi khi Nhö Lai du haønh nöôùc Caâu- taùt-la trôû veà thaønh Xaù-veä, caùc oâng haõy noùi laïi, ñeå Ta cheá ñònh pheùp xaû y chæ cho caùc ñeä töû. Khi Phaät trôû veà thaønh Xaù-veä, caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc treân baïch ñaày ñuû leân Theá Toân, roài noùi: - Nay thaät laø ñuùng luùc, xin Theá Toân cheá ñònh pheùp xaû y chæ cho caùc ñeä töû. Phaät lieàn baûo caùc Tyø-kheo: - Khi Hoøa thöôïng meänh chung laø rôøi y chæ; hoaëc laø thoâi tu, bò cöû toäi, hoaëc ra ngoaøi cöông giôùi nghæ laïi moät ñeâm; hoaëc ñeä töû coäng truù ra ngoaøi giôùi nguû moät ñeâm; ñoù goïi laø rôøi y chæ. Neáu thaày y chæ meänh chung, thoâi tu, bò cöû toäi, hoaëc ra ngoaøi giôùi nghæ laïi moät ñeâm, hoaëc ñeä töû y chæ ra ngoaøi giôùi nghæ laïi moät ñeâm, hoaëc ñeä töû ñaõ ñuû naêm tuoåi haï, kheùo bieát phaùp, kheùo bieát luaät, ñöôïc rôøi y chæ, ñoù goïi laø xaû y chæ. Neáu Tyø-kheo khoâng kheùo bieát phaùp, khoâng kheùo bieát luaät, khoâng theå töï laäp, khoâng theå xaây döïng cho ngöôøi khaùc thì Tyø-kheo aáy suoát ñôøi phaûi y chæ ngöôøi

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 29 577

khaùc maø soáng. Neáu Tyø-kheo ñuû möôøi tuoåi haï, kheùo bieát phaùp, kheùo bieát luaät, coù theå töï laäp, coù theå xaây döïng cho ngöôøi khaùc thì Tyø-kheo aáy ñöôïc nhaän ngöôøi khaùc y chæ. Ñoù goïi laø pheùp taéc cuûa Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, ñeä töû coäng truù vaø ñeä töû y chæ. ----------

PHEÙP TAÉC CUÛA SA DI Theá Toân khoâng thích vieäc cha meï vì quaù thöông yeâu, khoùc loùc khi Ngaøi saép laøm Chuyeån Luaân Vöông maø boû nhaø xuaát gia, cho ñeán khi Toân giaû La-haàu-la xuaát gia, caùc nhaân duyeân naøy ñaõ ñöôïc noùi roõ ôû nhöõng choã khaùc, neân Ngaøi noùi vôùi Xaù-lôïi-phaát: - OÂng haõy ñeán ñoä La-haàu-la xuaát gia. - Con ñoä La-haàu-la xuaát gia baèng caùch naøo, baïch Theá Toân? - OÂng ñeán ñoù, daïy La-haàu-la noùi nhö sau: - Con laø La-haàu-la, quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng (noùi nhö vaäy ba laàn). Con laø La-haàu-la quy y Phaät roài, quy y Phaùp roài, quy y Taêng roài, suoát ñôøi khoâng saùt sinh, khoâng troäm caép, khoâng taø daâm, khoâng noùi doái, khoâng uoáng röôïu; Phaät Theá Toân xuaát gia, con laø La-haàu-la cuõng theo Phaät xuaát gia (noùi nhö vaäy ba laàn). Phaät Theá Toân xuaát gia, con laø La-haàu-la cuõng theo Phaät xuaát gia, boû y phuïc theá tuïc, khoaùc ca sa, suoát ñôøi khoâng saùt sinh giöõ giôùi Sa-di, suoát ñôøi khoâng troäm caép giöõ giôùi Sa-di, suoát ñôøi khoâng daâm duïc giöõ giôùi Sa-di, suoát ñôøi khoâng noùi doái giöõ giôùi Sa-di, suoát ñôøi khoâng uoáng röôïu giöõ giôùi Sa-di, suoát ñôøi khoâng trang söùc höông hoa giöõ giôùi Sa-di, suoát ñôøi khoâng xem nghe muùa haùt nhaïc kòch giöõ giôùi Sa-di, suoát ñôøi khoâng ngoài treân giöôøng cao roäng giöõ giôùi Sa-di, suoát ñôøi khoâng aên quaù giôø giöõ giôùi Sa-di, suoát ñôøi khoâng caàm giöõ vaøng baïc vaø tieàn giöõ giôùi Sa-di, xin luoân luoân ghi nhôù nhö vaäy. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Toân giaû A-nan coù moät ngöôøi ñaøn-vieät quen bieát, caû nhaø oâng bò moät côn beänh dòch cheát heát, chæ coøn moät ñöùa nhoû, noù thöôøng nhaët nhöõng haït gaïo rôi nôi chôï buùa ñeå nuoâi soáng. Khi Toân giaû A-nan ñi ngang qua ñoù, ñöùa beù troâng thaáy, lieàn chaïy theo sau goïi: “OÂng! OÂng!”. Nhöng A-nan khoâng nghe neân cöù ñi tôùi, lieàn bò ngöôøi ñôøi cheâ traùch: - Vì sao Sa-moân Thích töû khi ngöôøi ta coøn cha thì tìm caùch laøm thaân nhö cha nhö con, baây giôø thaáy ngöôøi ta suy vi tan taùc thì khoâng ñoaùi hoaøi ñeán, khieán ñöùa beù chaïy theo keâu khoâng ngöøng? A-nan nghe theá, quay nhìn laïi bieát ñöôïc, lieàn goïi:

- Con laïi ñaây. Theá roài, ñöùa beù ñi theo sau A-nan veà Tinh xaù Kyø-hoaøn. Phaät thaáy theá, tuy bieát maø vaãn hoûi: - Con cuûa ai vaäy? A-nan beøn ñem söï vieäc treân baïch ñaày ñuû leân Theá Toân, roài hoûi: - Baïch Theá Toân! Ñöùa beù naøy coù xuaát gia ñöôïc khoâng? - OÂng duøng taâm gì maø ñoä noù? - Taâm töø bi, baïch Theá Toân! - Xuaát gia ñöôïc! - Baïch Theá Toân! Cho xuaát gia baèng caùch naøo? - Nhö tröôøng hôïp cho La-haàu-la xuaát gia ôû treân ñaõ noùi roõ. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù moät ngöôøi giaø caû xuaát gia, roài an cö taïi moät thoân xoùm. Sau khi an cö xong, thaày daãn theo möôøi Sa-di ñi ñeán thaêm vieáng Theá Toân. Khi aáy, Theá Toân ñang ngoài ôû choã troáng, vò Tyø-kheo giaø aáy töø xa troâng thaáy Theá Toân, beøn chæ, noùi vôùi caùc Sa-di: - Ñaáy laø oâng Toå cuûa caùc ngöôi ñoù. Khi aáy, caùc chuù Sa-di nhoû beøn tranh nhau chaïy tröôùc ñeán choã Phaät, roài ñöùa thì naém giöôøng gheá, ñöùa thì naém y keùo, ñöùa thì rôø baøn chaân, ñöùa thì caàm bình nöôùc. Phaät bieát maø vaãn hoûi thaày: - Ñoù laø caùc Sa-di cuûa ai vaäy? - Cuûa con ñoù, baïch Theá Toân! - Vì sao

oâng ñoä nhieàu Sa-di nhö vaäy? Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp nuoâi nhieàu Sa-di. Neáu nuoâi moät laàn thì toái ña chæ ñöôïc nuoâi ba ngöôøi. Neáu Tyø-kheo coù ñöùc lôùn ñöôïc nhieàu ngöôøi toân troïng (muoán laøm ñeä töû) thì neân gôûi gaám cho ngöôøi khaùc ñoä hoï, roài thöa: - Toâi bieát coù ngöôøi chæ muoán theo thaày tuïng Kinh nghe phaùp ñeå taêng tröôûng vieäc tu hoïc, vì vaäy xin gôûi hoï cho thaày. Neân noùi nhö vaäy ñeå gôûi gaám cho ngöôøi khaùc, nhôø hoï daïy doã giuùp. Neáu ai nuoâi nhieàu Sa-di, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù thaày Tyø-kheo daãn moät Sa-di veà nhaø thaêm baø con. Khi ñi qua chaëng ñöôøng ôû vuøng hoang vaéng, boãng coù moät phi nhaân hoùa laøm roàng, ñi nhieãu quanh beân phaûi Sa-di, duøng hoa raûi leân ngöôøi, roài taùn thaùn: - Laønh thay! OÂng ñöôïc lôïi ích raát lôùn, vì ñaõ boû nhaø xuaát gia, khoâng caàm vaøng baïc vaø tieàn. Vò Tyø-kheo veà nhaø ngöôøi thaân thaêm hoûi xong roài, ñònh trôû veà laïi Tinh xaù thì baø vôï cuûa ngöôøi thaân noùi vôùi Sa-di:

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 29 579

- Nay chuù trôû veà, ñöôøng saù xa xoâi, sôï e thieáu thoán, vaäy haõy caàm theo soá tieàn naøy khi ñeán chôï quaùn seõ deã beà chi duïng. Sa-di beøn nhaän laáy, roài coät vaøo treân ñaàu y maø ñi. Khi ñeán giöõa ñöôøng, phi nhaân troâng thaáy Sa-di caàm tieàn ñi theo sau Tyø-kheo, lieàn hoùa laøm roàng ñi nhieãu beân traùi Sa-di, roài hoát buïi neùm leân Sa-di, noùi nhö sau: - OÂng ñaõ maát lôïi ích roài, xuaát gia tu haønh maø coøn caàm tieàn ñi. Sa-di lieàn khoùc. Thaày Tyø-kheo ngoaùi laïi thaáy theá hoûi Sa-di: - Vì sao oâng khoùc? - Con khoâng nhôù laø mình coù loãi gì maø voâ côù bò naõo loaïn. - OÂng coù caàm vaät gì khoâng? - Con coù caàm soá tieàn naøy ñaây. - Haõy vöùt boû ñi. Sau khi vöùt boû, phi nhaân laïi cuùng döôøng nhö tröôùc. Thaày Tyø-kheo beøn ñem söï kieän aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät daïy: - Töø nay veà sau Ta khoâng cho pheùp Sa-di caàm vaøng baïc vaø tieàn. Neáu Tyø-kheo sai Sa-di laàn ñaàu tieân caàm vaøng baïc vaø tieàn thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Nhöng neáu thaáy Sa-di tröôùc ñoù ñaõ caàm, roài sau baûo caàm thì khoâng coù toäi. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, ñöôïc chö Thieân vaø ngöôøi ñôøi cuùng döôøng, nhö treân ñaõ noùi roõ. Baáy giôø, sau khi aên xong, Toân giaû Ñaïi Muïc-lieân cuøng vôùi Sa-di Chuyeân Ñaàu ñi ñeán beân ao A Naäu ôû Dieâm-phuø-ñeà ngoài thieàn. Luùc aáy, Sa-di Chuyeân Ñaàu thaáy nhöõng haït caùt vaøng ôû beân ao, lieàn suy nghó: “Nay ta haõy goùi caùc vieân soûi naøy ñem veà ñeå döôùi bình taém cuûa Theá Toân”. Theá roài, Toân giaû Muïc-lieân sau khi xuaát thieàn, beøn duøng thaàn tuùc ñi treân hö khoâng trôû veà Tinh xaù. Coøn Sa-di Chuyeân Ñaàu thì bò phi nhaân giöõ laïi. Khi aáy, Muïc-lieân beøn quay laïi, thaáy Sa-di lieàn goïi ñeán. Sa-di noùi: - Con khoâng theå ñeán ñöôïc. - OÂng coù caàm vaät gì sao? - Con coù caàm nhöõng haït caùt vaøng. - OÂng haõy vöùt boû ñi. Sau khi Sa-di boû roài, lieàn nöông hö khoâng maø ñi. Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn daïy: - Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp Sa-di caàm vaøng baïc vaø tieàn. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi Tinh xaù cuûa doøng hoï Thích, ôû beân caây Ni-caâu-luaät, taïi nöôùc Ca-duy-la-veä, coù caùc ñaøn-vieät thieát leã

cuùng döôøng trai phaïm cho chuùng Taêng. Luùc aáy, trong vöôøn coù moät Sa-di ñang ñuoåi

chim, xua ruoài, nhaët caùc thöù côm, xöông, rau quaû rôi maø aên; nhaèm luùc coù caùc baø meï voán coù loøng thöông caûm, thaáy theá lieàn noùi nhö sau: - Sa-moân Thích töû khoâng coù loøng töø, aên khoâng bình ñaúng, gioáng nhö nuoâi ngheù con, tröôùc cho buù roài sau boû ñoùi. Nay ñaây, Tyø-kheo nuoâi ñöùa beù naøy maø khoâng cho aên, chæ aên moät mình. Ñaây laø haïng ngöôøi baïi hoaïi, naøo coù ñaïo haïnh gì! Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn daïy: - Töø nay veà sau, ngöôøi xuaát gia khi aên neân cho aên bình ñaúng. Veà phaàn Sa-di thì goàm coù ba phaåm baäc nhö sau: 1. Töø baûy tuoåi ñeán möôøi ba tuoåi goïi laø Sa-di ñuoåi quaï (Khu oâ Sa- di) 2. Töø möôøi boán ñeán möôøi chín tuoåi goïi laø Sa-di ñuùng phaùp (ÖÙng phaùp Sa-di) 3. Töø hai möôi ñeán baûy möôi tuoåi goïi laø Sa-di treân danh nghóa (Danh töï Sa-di) Caû ba phaåm naøy ñeàu goïi chung laø Sa-di. Khi aáy, Toân giaû Öu-ba-ly bieát ñuùng luùc beøn hoûi Theá Toân: - Baïch Theá Toân! Phaûi chia phaàn y an cö cho Sa-di nhö theá naøo? - Neáu Sa-di aáy ñöôïc loøng caùc Tyø-kheo thì neân cho moät nöûa, hoaëc moät phaàn ba. Ñöôïc loøng caùc Tyø-kheo nghóa laø Sa-di aáy giöõ giôùi, laøm caùc vieäc toát ñeïp. - Baïch Theá Toân! Vaäy thì chia phaàn y luùc phi thôøi cho Sa-di nhö theá naøo? - Cho phaàn baèng nhau. Neáu vì sôï Sa-di coù nhieàu y roài ñi laøm ñieàu phi phaùp, thì neân cho moät nöûa hoaëc laø moät phaàn ba. Neáu Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ cuûa Sa-di aáy baûo cho baèng nhau khoâng khaùc, thì neân theo lôøi cuûa thaày maø cho, chia y cuûa vò qua ñôøi cuõng nhö vaäy. Ñoù goïi laø pheùp taéc cuûa Sa-di. ----------

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.